

Feitenblad

Regie bij de cliënt

Feitenblad nr. 8, januari 2016

U kent het Netwerk Kwetsbare groepen, een klankbordgroep waarin de deelnemers met elkaar gemeen hebben dat ze vanwege de transitie zijn overgedragen naar de gemeenten. Gespreksonderwerpen zijn onder meer: wat is je eigen kracht, welke begeleiding is een voorwaarde om te kunnen participeren en wat is cliëntondersteuning? De gesprekken die in het netwerk worden gevoerd, worden in Feitenbladen weergegeven en verzonden naar gemeenten en Wmo-raden. Het Netwerk voorziet hen daarmee van ervaringen en kennis die kunnen bijdragen aan een goed en op maat opgesteld beleid.

In dit blad bespreekt het netwerk een persoonlijke, gecompliceerde situatie en vraagt zich af of, wanneer en hoe de eigen regie bij de cliënt kan blijven. Het gaat daarbij niet om oplossingen, in dit blad worden vragen gesteld die worden meegegeven om over na te denken.

*Echte mensen, echte ervaringen,
echte verbeteringen*

Situatie

Een gezin bestaande uit 3 leden: vader van begin 60 met ziekte van Parkinson in vergevorderd stadium en moeder, iets jonger, huisvrouw en mantelzorger. Daarnaast is er een zoon van 28, die vanwege een stoornis in het autistisch spectrum aangepast werk heeft, ongeveer 10 uur per week, met WWB uitkering. Hij woont thuis en is daardoor ook mantelzorger. Tot dit gezin behoort ook een oudere zoon, die verder weg woont en een eigen gezin heeft.

Omdat de gezondheidssituatie van vader de laatste tijd is verslechterd is er een crisis in het gezin ontstaan. Voor vader is opvang geregeld. Moeder kan de situatie niet goed meer aan. De zoon wil zijn vleugels uitslaan maar voelt zich verantwoordelijk.

Zoals uit bovenstaande schets blijkt is de situatie complex. Ieder van de gezinsleden heeft wensen, die niet los gezien kunnen worden van die van de ander. Er moet gekeken worden naar die wensen en gezocht worden naar ieders eigen kracht en zelfredzaamheid. Die is er wél. Zo heeft moeder uit zichzelf hulp gezocht en is er ook van verschillende kanten hulp voor vader middels dagopvang. De zoon zet stappen om een eigen huis te vinden en (beter) werk/opleiding.

In het gezin werken al diverse instanties, in willekeurige volgorde: Humanitas, een psycholoog, de thuiszorg, een huisarts, de persoonlijke coach van de zoon, dagopvang/verpleeghuis en sinds kort een wijkteam. Daarnaast zijn de Participatiewet, Wmo en Wlz de voorliggende wetten.

Wensen vanuit cliëntenperspectief

- de cliënt blijft eigenaar van zijn of haar probleem, staat achter de oplossing (het zorgaanbod) en blijft betrokken bij- en tijdens het zorgtraject;
- er wordt een persoonlijk plan opgesteld waarin dit wordt beschreven en dit plan blijft in bezit van de cliënt zo dat deze het proces kan volgen;
- er wordt uitgegaan van ieders, afzonderlijke kracht en zelfredzaamheid;
- indien gewenst kan een onafhankelijke cliënt ondersteuner de cliënt helpen diens zorgvraag te formuleren en de eigen kracht te vinden;
- er is één contactpersoon voor alle hulpverleners, deze stemt af met de hulpverleners zodat er niet langs elkaar heen gewerkt wordt en is bereid voor langere tijd de rol van coach/coördinator op zich te nemen;
- er ziet iemand toe op de naleving/ uitvoering van het zorgtraject bij alle gezinsleden;
- er wordt in de bejegening uitgegaan van gelijkwaardigheid en interesse.

Voornaamste doel is dat de burger maatwerk krijgt passend bij zijn levensstijl en mogelijkheden.

Na de transitie komt de transformatie. Transformatie is dus meer dan alleen het beschikbaar stellen van een cliëntondersteuner en een vaste contactpersoon, het is meer dan het principe 'één gezin, één hulpverlener, één plan'. Transformatie betekent daadwerkelijk de cliënt centraal stellen en als uitgangspunt nemen. Niet aanbodgericht maar gericht op dat wat deze persoon nodig heeft.

De mensen die vaak met een meervoudige hulpvraag rondlopen en door beleidsmakers 'kwetsbare burger' worden genoemd, vragen zich af of de betrokken hulpverlening daadwerkelijk bereid is:

- de regie bij de cliënt te laten;
- samen te werken met de cliënt als regisseur;
- rekening te houden met een zorgvrager die soms wel, maar soms ook geen begeleiding of zorg nodig heeft;
- er rekening wordt gehouden met de grenzen van het eigen initiatief (denk aan wachtlijsten, financiële regelingen, etc.);
- te erkennen dat er grenzen zijn aan de mogelijkheden van het eigen netwerk van de cliënt;
- rekening te houden met al deze aspecten waar juist kwetsbare mensen vaak mee te maken hebben.

Het Netwerk kwetsbare groepen bestaat uit vertegenwoordigers van de volgende belangengroepen:

- LFB voor mensen met een licht verstandelijke beperking
- AanZet voor mensen met een psychische kwetsbaarheid
- NAH-vereniging voor mensen met een niet-aangeboren hersenletsel
- Oogvereniging
- Hoor Friesland voor doven en slechthorenden
- Hersenletsel.nl
- Frysk Platformggz cliënten

Het Netwerk staat in direct contact met Denktank Jeugd en de Klankbordgroep Hersenletsel. Neemt u gerust contact met ons op. Wij voorzien u graag van onze kennis en ervaring.

Contactpersoon:

Jannie Soepboer, adviseur
programma Aandacht voor Iedereen (AvI),
soepboer@zorgbelang-fryslan.nl.